

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XV. évfolyam, 12. szám, 2012

Megjelenik kéthetente
2012. július 3.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Tikász Ildikó Edit
tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu
Németh Noémi
nemeth.noemi@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	8
Nemzetközi piaci információk.....	12
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	13
Az olajos magvak és termékeinek jegyzése.....	15
CUKORPIACI JELENTÉS.....	20
Agrárpolitikai Hírek.....	21

ÖSSZEFOGLALÓ

A *Toepfer International* elemzői az EU 2012/2013. gazdasági évi gabonatermését az egy évvel korábbihoz képest változatlanul 280-285 millió tonnára jelzik.

Magyarországon, a Vidékfejlesztési Minisztérium június 26-i aratási jelentése szerint az őszi árpa területének 35 százalékán végeztek a betakarítással, július végén megkezdődött az őszi búza aratása.

A világpiacon június közepétől a kukorica és a búza árának erőteljes növekedése figyelhető meg.

Az *Oil World* a világ napraforgómag-termését a 2012/2013. évi szezonban az előző évihez képest változatlanul 39,2 millió tonnára várja, míg a napraforgóolaj globális kivitelét a 2011/2012. gazdasági évben 6,6 millió tonnára becsüli. A 2012/2013. évi szezon globális repcetermését a június eleji prognózisához képest 61 millió tonnára korrigálta, ezen belül Kanada kibocsátását 15,6 millió tonnára csökkentette.

Az Amerikai Egyesült Államok agrárminisztériumának (*USDA*) jelentése szerint a globális cukortermelés 10,7 millió tonnával haladhatja meg a fogyasztást a 2012/2013. gazdasági évben. Ez a harmadik olyan gazdasági év lehet, amikor többlet várható a cukorpiacon. Európa cukortermelése 7 százalékkal 25,1 millió tonnára eshet vissza a 2012/2013. évi szezonban a folyó gazdasági évihez viszonyítva. Az EU termelése 10 százalékkal 15,8 millió tonnára csökkenhet.

GABONAPIACI JELENTÉS

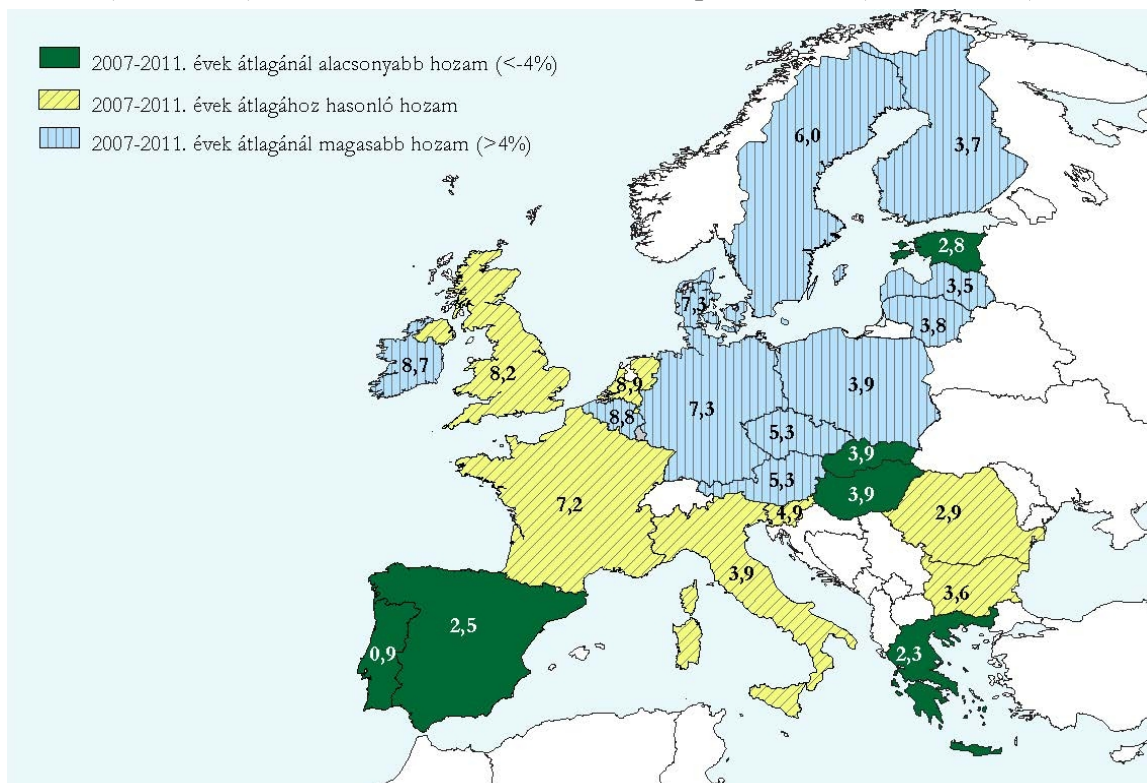
Az Európai Unióban a 2011/2012. gazdasági év a gabonatermesztésben június 30-ával lezárult. A *Toepfer International* június végi jelentése szerint az EU-ban a 2011/2012. évi szezon átlag feletti gabonatermással kezdődött, az egy évvel korábbi 275 millió tonnával szemben 284 millió tonna gabonát takarítottak be. Ebből 129,8 millió tonna volt a búza, 8 millió tonna a durum-búza, 51,8 millió tonna az árpa, 65,1 millió tonna a szemes kukorica és 7 millió tonna a rozs. Az EU gabonaexportját nagyban befolyásolta, hogy a fekete-tengeri régió kiviteli tilalmát felfüggesztették, így a jelzett időszakban a búza kiszállítása (liszttel együtt) 14 millió tonnára csökkent (-5,7 millió az előző évihez képest). Az árpa exportja szintén visszaesett 2,9 millió tonnára (-2 millió), ugyanakkor a kukorica kivitele 2,9 millió tonnára növekedett (+1,8 millió). Az import esetében a fekete-tengeri régió kínálata meghatározó, ami a Közösségben az elmúlt évitől 2,7 millió tonnával több (5,1 millió tonna) búza beszállítását eredményezte. Ezzel szemben a kukorica behozatala – az EU rekordtermésének köszönhetően – 5-6 millió tonnára csökkent (-1,4-2,4 millió). A szakértők a gabona zárókészletét a

2011/2012. gazdasági év végén 33 millió tonnára becsülik, ami 3 millió tonnával haladja meg az egy évvel korábbi értéket.

Az EU-27-ben, a 2012/2013. évi szezonban a gabonatermés átlagon felülinek ígérkezik, ami annak az eredménye, hogy a gazdák 56,6 millió hektárra növelték (+900 ezer az előző gazdasági évhez képest) a vetésterületet. Ebből 22,3 millió hektáron (-700 ezer) búzát, 2,8 millió hektáron (+200 ezer) durumbúzát, 12,7 millió hektáron (+700 ezer) árpát, 9,6 millió hektáron (+700 ezer) kukoricát és 2,5 millió hektáron (+100 ezer) rozst vetettek. A termőterület növekedése részben a repce ki-pusztulásának, részben pedig a biogáz alapanyagául szolgáló silókukorica térnyerésének a következménye.

Az Európai Bizottság jelentése szerint a termesztési feltételek a májusi esőzések következtében kedvezővé váltak Európa egyes országaiban, így a búza (durummal) hozama várhatóan javul a 2012/2013. gazdasági évben (5,6-ról 5,7 tonna/hektárra), ugyanakkor a kukorica hozama 6,8 tonna/hektárra csökkenthet (7,3 tonna/hektárról).

1. ábra: A búza (durummal) 2012-ben várható hozama az Európai Unióban (tonna/hektár)

Forrás: EU Bizottság, MARS bulletin, 2012. 20/6. szám

A *Toepfer International* elemzői az EU-ban a 2012/2013. évi szezon gabonatermését az egy évvel korábbihoz képest változatlanul 280-285 millió tonnára jelzik. A búza 126 millió (-3,8 millió), az árpa 54 millió (+2,2 millió), a kukorica 65 millió (-100 ezer), a durum-búza továbbra is 8 millió, míg a rozs 8 millió (+1 millió) tonnát tehet ki az összes termésből. Az EU gabonakínálata ennek megfelelően továbbra is szűkös maradhat, mivel a főbb gabonaalapú élelmiszerek iránti kereslet előreláthatóan nem csökken, és a takarmány célú hasznosítás is csak minimálisan mérséklődhet. A takarmánykeverék-gyártás 2012-ben változatlan maradhat (150 millió tonna) az Unióban, ezért a gabonanövények ez irányú felhasználása a 2012/2013. gazdasági évben is elérheti a 160 millió tonnát. Az *F. O. Licht* előrejelzése szerint a bioetanol előállítása növekedhet, ami 800 ezer tonnával több (9,5 millió tonna) gabona felhasználását igényelheti. A megnövekedett kereslet ellenére, az EU gabonaexportja várhatóan nem csökken, a tavalyi 13,5 millió tonnás búzakiszállítás (liszttel együtt) reálisnak tekinthető 2012-ben is. Fentiek következményeként az Európai Bizottság 2012. június 13-án azt a döntést hozta, hogy a gyenge és közepes minőségű közönséges búzára vonatkozó 12 euró/tonnás vám felfüggesztését 2012. december 31-ig meghosszabbítja.

Magyarországon, a Vidékfejlesztési Minisztérium június 26-i aratási jelentés szerint az őszi árpa területének 35 százalékan végeztek a betakarítással, július végén pedig elkezdődött a búza aratása. A betakarított területek átlagában a hozam az őszi árpa esetében 3,984, az őszi búza tekintetében 2,975 tonna hektáronként. A június 22-i termésbecslés alapján 102,6 ezer hektárról lehet tavaszi árpát betakarítani, azaz 3,2 tonna/hektár hozam mellett 333 ezer tonna termés várható. Ez 3 százalékkal

marad el a tavalyi évben magtárakba kerülő mennyiségtől, a gyengébb termésátlag miatt.

A világpiacon június közepétől a kukorica és a búza árának erőteljes növekedése figyelhető meg. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) az USA termőterületein uralkodó kifejezetten száraz és forró időjárás okozta aggodalmak miatt a kukorica front havi jegyzése június 14-29 között 21 százalékkal 265 USD/tonnára nőtt. Az újtermésű kukorica (decemberi termin) árfolyama még ennél is nagyobb mértékben, 28 százalékkal 250 dollárra emelkedett. A búza jegyzését a kukorica árának változása, valamint a legjelentősebb búzaexportőr országokban (Oroszország és Ukrajna) uralkodó szárazság szintén felfelé ívelte. Ennek eredményeként a kenyérgabona legközelebbi lejáratra szóló ára a június 14-i legalacsonyabb szintje óta 24 százalékos növekedéssel elérte az ideai csúcsát, a 271,5 dolláros tonnánkénti árszintet. A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a kukorica front havi jegyzése nem változott ennyire intenzíven, június 15-29 között közel 10 euróval 217 euró/tonnára emelkedett. A novemberi lejáratra szóló ár ezzel szemben 12,5 százalékkal (23,5 euró/tonnával) lett magasabb, azaz 211 euró/tonna. A búza augusztusi jegyzése – a chicagóihoz hasonlóan – ez évi csúcsára tört, június közepétől 13 százalékkal 230 euró/tonnára emelkedett.

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza front havi árfolyama a hónap közepétől mérséklődött, majd a hónap végén visszatért a kiinduláskori 55 ezer forintos tonnánkénti árszintre. A takarmánykukorica júliusi lejáratra szóló árának május vége óta tartó csökkenése június 22-én 51 700 forinton állt meg, majd 53 100 forintra növekedett. Az AKI PÁIR adatai szerint a búza 61 ezer, a kukorica 51 ezer, míg az újtermésű őszi árpa 49 ezer forint/tonna áron cserélt gazdát a 25. héten.

Agrárpolitikai Hírek

- A szárított takarmányok támogatási rendszere a 2011/2012-es gazdasági évben működik utoljára, az erre vonatkozó feltételeket az 1234/2007/EK Tanács rendelet tartalmazza. A Bizottság jelentése szerint, a kérelmezők a rendeletben meghatározott támogatást megkapják.
- 2012. július 1-vel kezdődően a fordított adózás szabályait kell alkalmazni a gabonafélék, az olajos mag-

vak és a fehérjenövények értékesítésére vonatkozóan. Ennek értelmében az eladó az adóköteles értékesített termék után nem számít fel általános forgalmi adót (áfa), annak megfizetésére a vevő kötelezett.

- A tavalyi száraz ősz és tél, a téli és tavaszi fagykarak, valamint a nyár elején jelentkező jégverés okozta károk miatt Magyarország a mezőgazdasági termelőknek nyújtandó támogatási előleg kifizetését kérelmezi az Európai Bizottságnál. A kérelem a 2012. évi egységes területalapú támogatásra (SAPS) is vonatkozik.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2012. 25. hét	2012. 24. hét	2012. 25. hét / 2012. 24. hét százalék
Étkezési búza	tonna	-	-	-	1 818	3 676	49
	HUF/tonna	-	-	-	60 845	58 725	104
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	13 843	1 317	2 786	17 947	9 992	180
	HUF/tonna	51 262	49 281	49 193	50 795	49 669	102
Takarmányárpa	tonna	1 334	2 243	-	3 577	-	-
	HUF/tonna	49 455	49 322	-	49 372	-	-

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

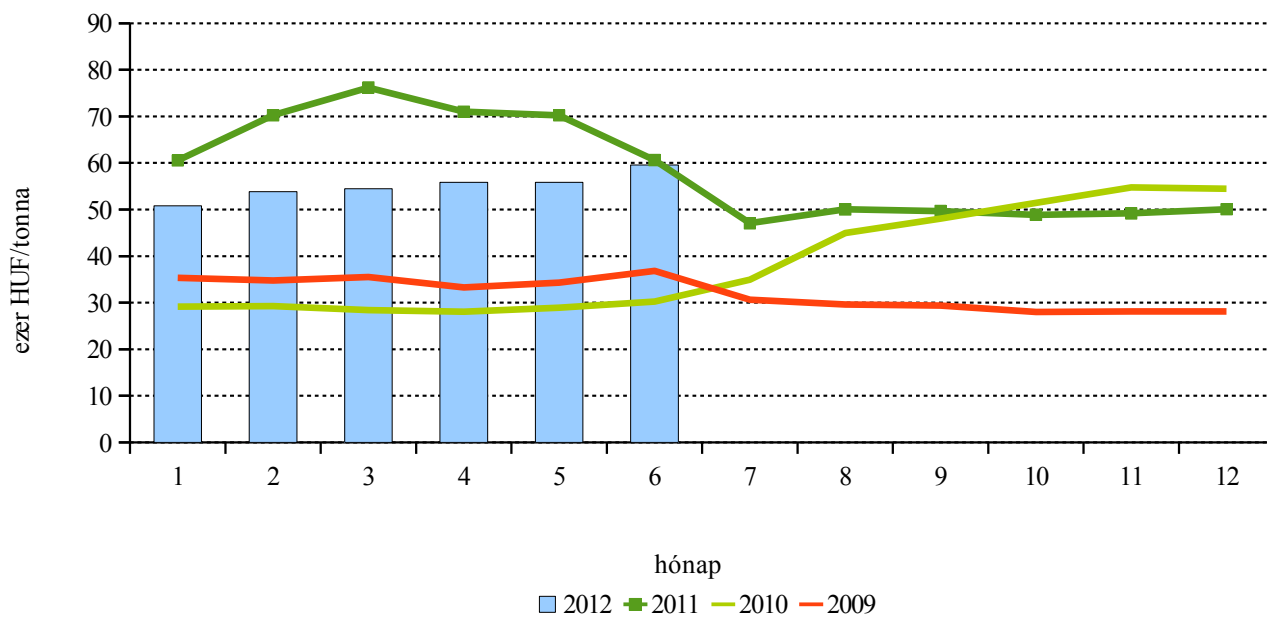
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2011. 25. hét	2012. 24. hét	2012.25. hét	2012. 25. hét / 2011. 25. hét százalék	2012. 25. hét / 2012. 24. hét százalék
Étkezési búza	tonna	2 212	3 676	1 818	82	49
	HUF/tonna	62 062	58 725	60 845	98	104
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	2 691	9 992	17 947	667	180
	HUF/tonna	59 652	49 669	50 795	85	102
Takarmányárpa	tonna	1 398	-	3 577	256	-
	HUF/tonna	45 293	-	49 372	109	-

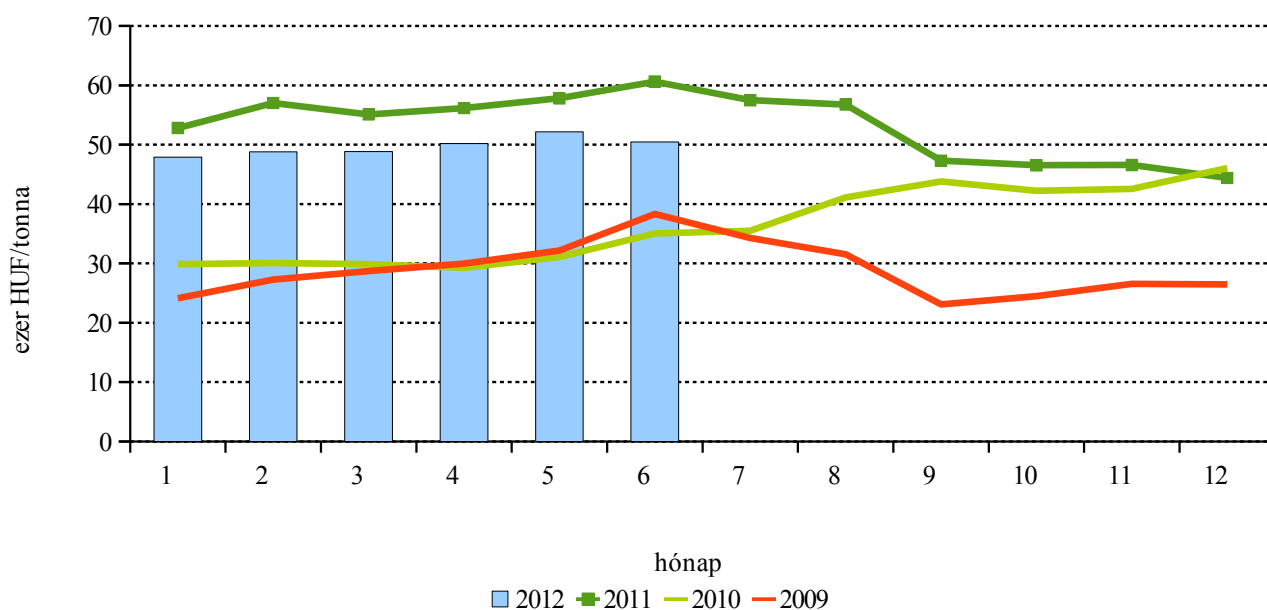
Forrás: AKI PÁIR

2. ábra: Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

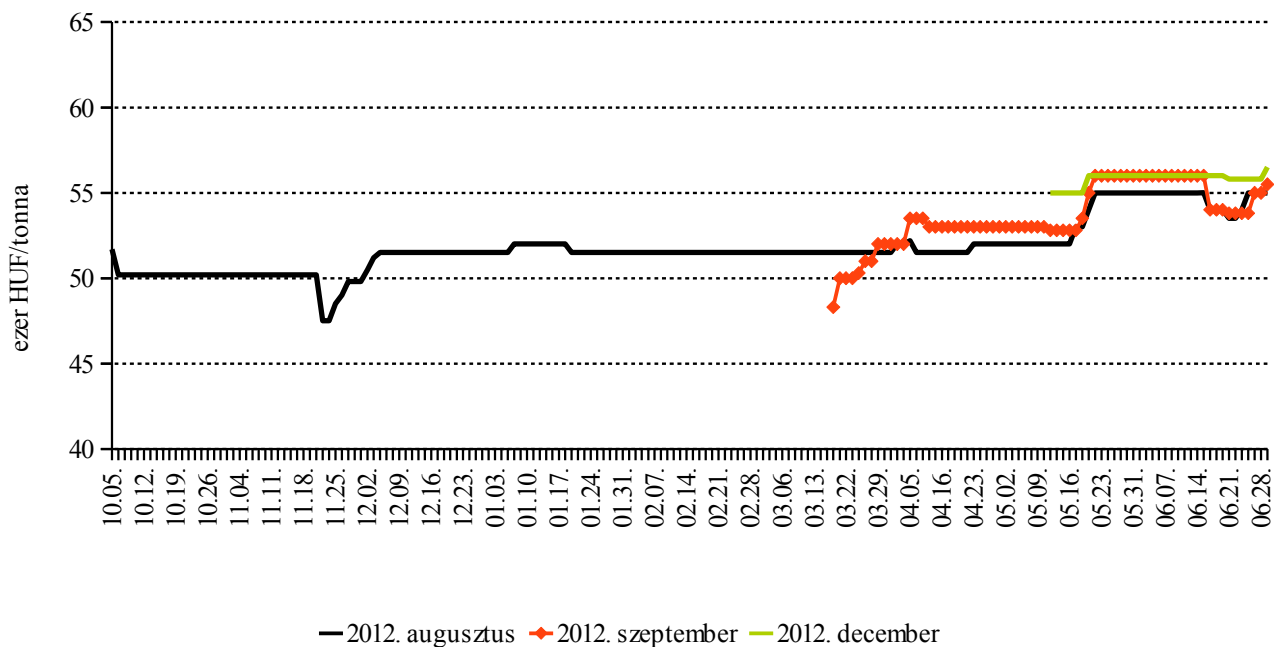
3. ábra: A takarmánykukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

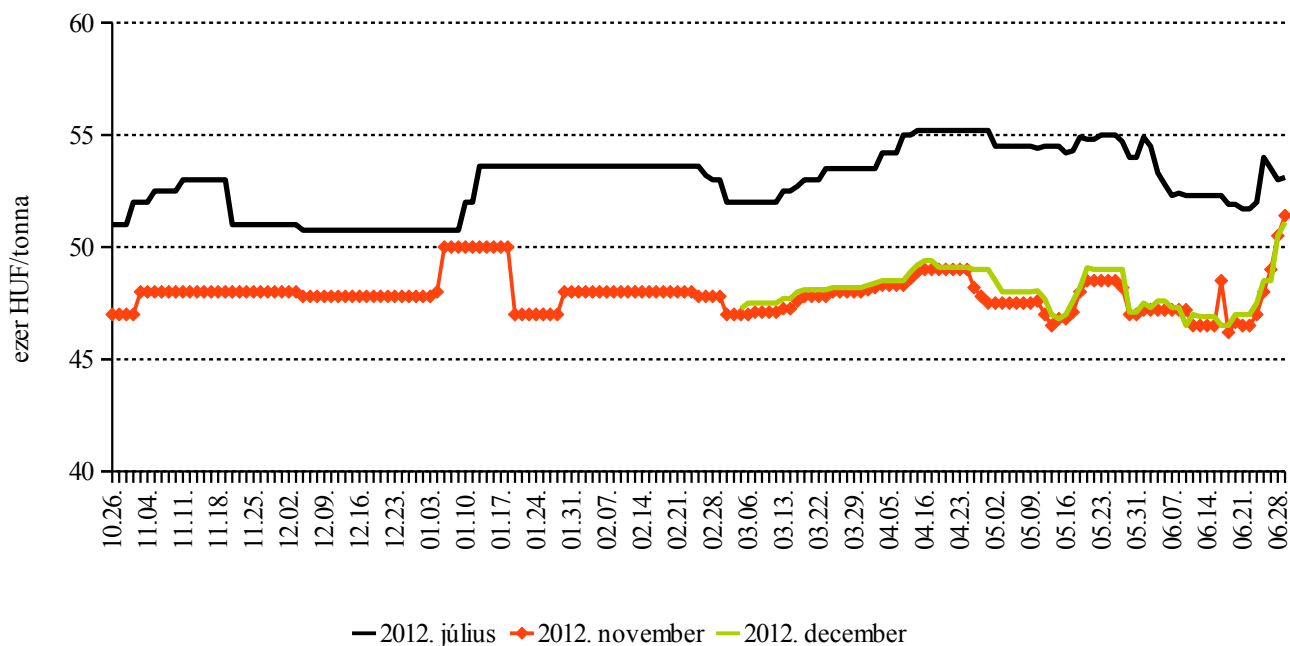
A gabonafélék jegyzése

4. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

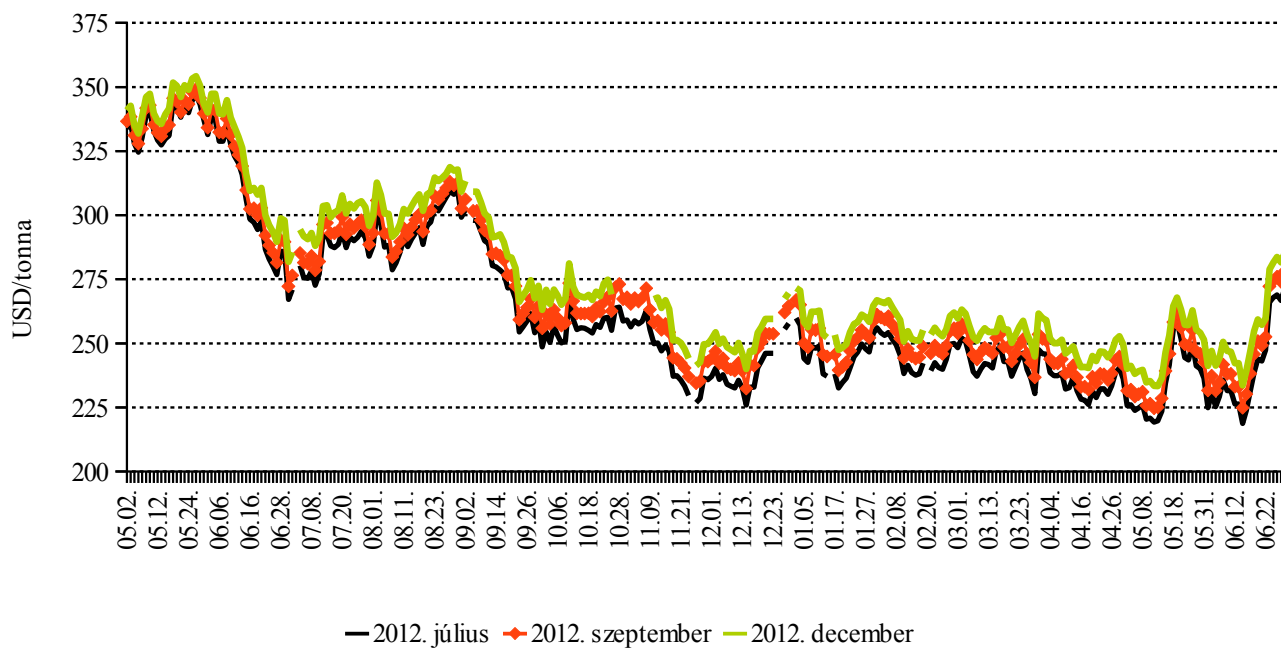
Forrás: BÉT

5. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

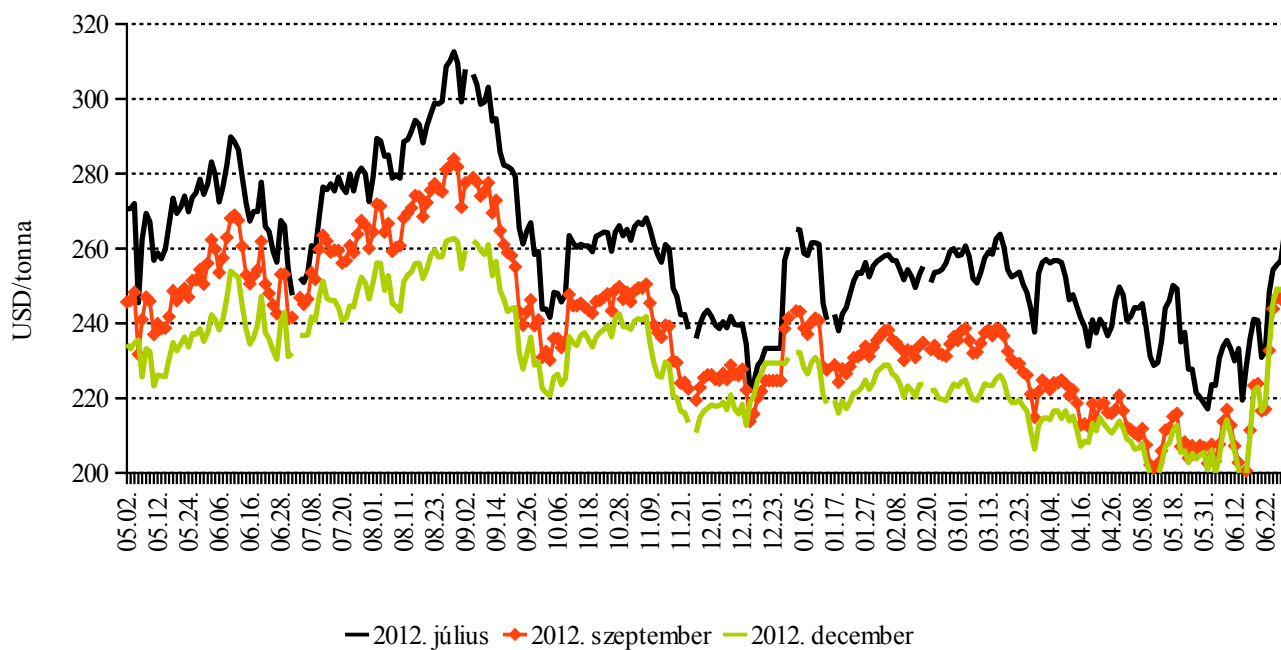
Forrás: BÉT

6. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

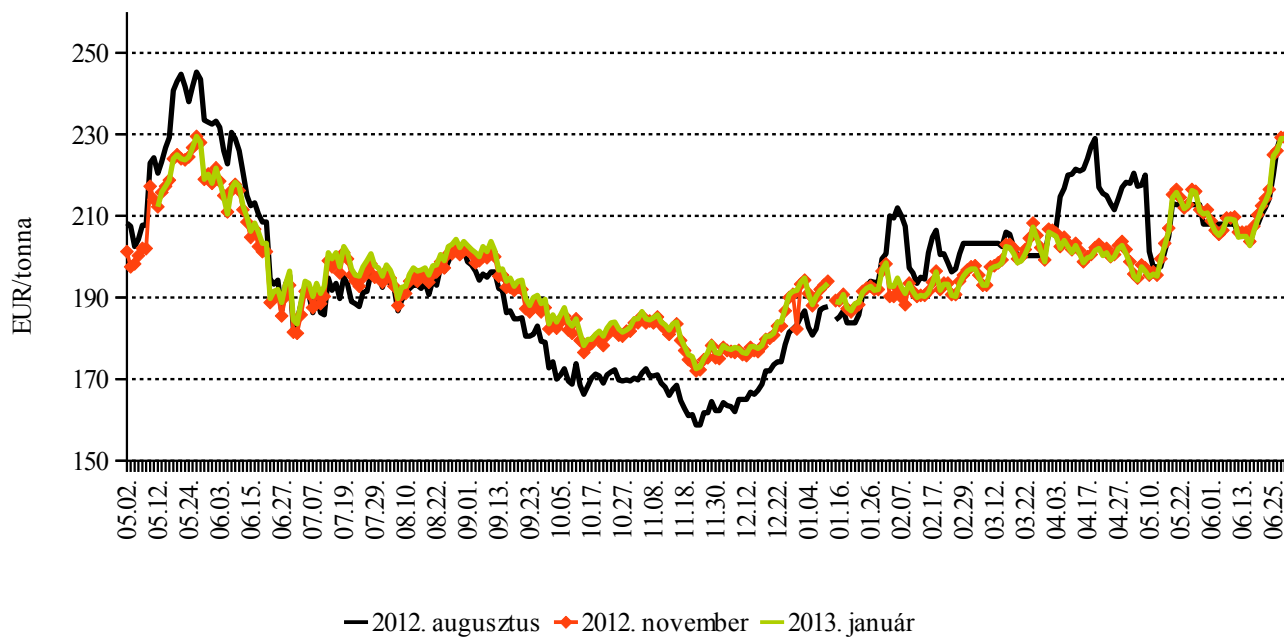
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

7. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

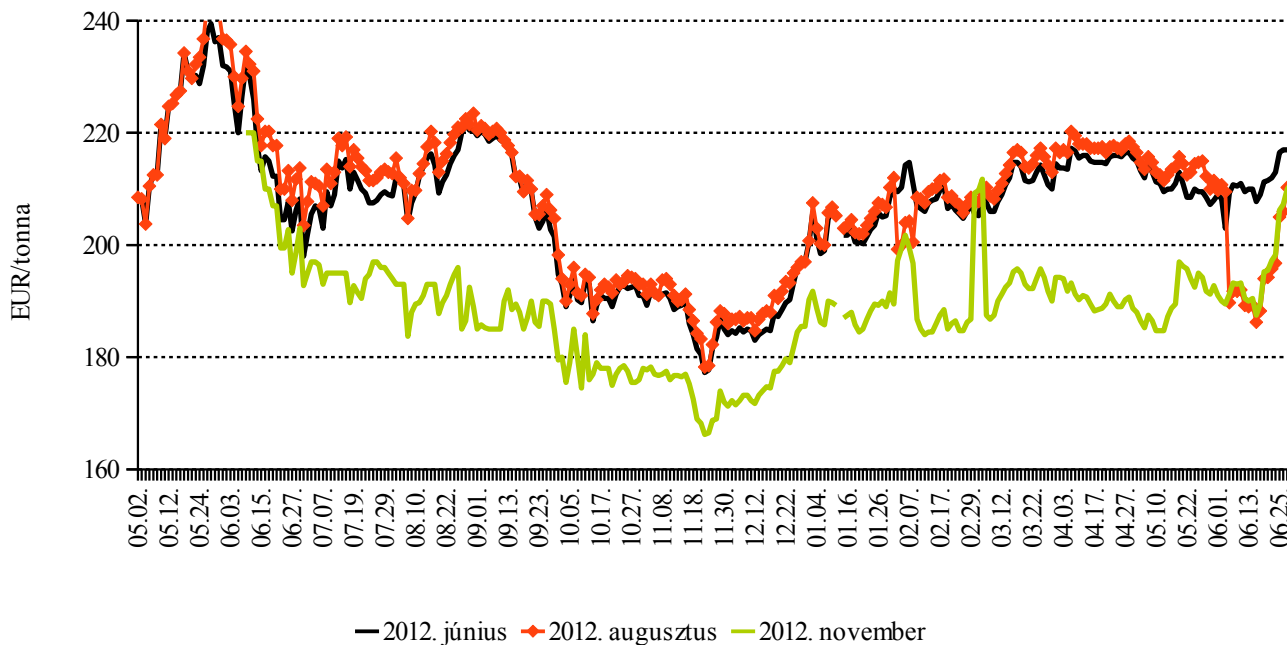
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

8. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

9. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2011. 25. hét	2012. 24. hét	2012.25. hét	2012. 25. hét / 2011. 25. hét százalék	2012. 25. hét / 2012. 24. hét százalék
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	537	353	490	91	139
	HUF/kg	97	81	79	82	99
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1 304	756	1 064	82	141
	HUF/kg	98	82	80	82	98
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	643	304	357	56	117
	HUF/kg	107	95	91	85	96
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	32	-	-	-	-
	HUF/kg	100	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	24	-	42	173	-
	HUF/kg	107	-	89	83	-
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	40	25	28	71	112
	HUF/kg	118	103	93	79	90
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	421	299	439	104	147
	HUF/kg	93	78	77	83	99
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	553	284	494	89	174
	HUF/kg	96	80	79	82	99
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	339	-	131	39	-
	HUF/kg	100	-	85	85	-
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	91	63	25	27	40
	HUF/kg	104	90	90	86	100
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	33	20	25	75	126
	HUF/kg	119	105	101	85	96

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2012. április	2012. május	2012. június
Finomliszt BL 55	207	209	208
Fehér kenyér	268	273	277
Félbarna kenyér	263	263	261
Étkezési búzadara AD	214	213	216

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2012. június 29.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (ősz lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2012. augusztus	229	66 002	2012. július	272	62 211
2012. november	227	65 354	2012. szeptember	278	63 744
2013. január	226	65 210	2012. december	285	65 375
2013. március	227	65 354	2013. március	291	66 587
2013. május	227	65 498	2013. május	293	67 195
2013. november	219	62 976	2013. július	293	67 144

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2012. június	217	62 544	2012. július	265	60 655
2012. augusztus	208	60 022	2012. szeptember	247	56 687
2012. november	209	60 310	2012. december	250	57 246
2013. január	212	60 959	2013. március	253	58 059
2013. március	213	61 319	2013. május	255	58 419
2013. június	215	61 895	2013. július	257	58 779

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Repce**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2012. augusztus	490	141 300
2012. november	481	138 706
2013. február	475	136 760
2013. május	471	135 680
2013. augusztus	446	128 402
2013. november	438	126 168

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

Az *Oil World* június végi előrejelzése szerint az északi félteke legnagyobb napraforgótermelő országaiban befejeződtek a vetési munkálatok, ettől kezdve az időjárástól függ a betakarítható magmennyiség. Az elemzők a napraforgómag globális területét a 2012/2013. gazdasági évre 26,3 millió hektárra teszik, ami 500 ezer hektár növekedést jelent az előző évi szezonzhoz képest. A várható hozam 1,49 tonna/hektárra csökkenhet (-2 százalék), ezért a világ napraforgómag termését az előző évihez képest változatlanul 39,2 millió tonnára várják. A nyitókészlettel együtt a globális kínálatot 41,4 millió tonnára jelzik, a 2011/2012. évi szezonzhoz hasonló rekord mennyiség, azaz 35,7 millió tonna mag kerülhet feldolgozásra.

A 2012/2013. gazdasági év legnagyobb termelő országa Ukrajna lehet, ahol 5,5-5,6 millió hektáron vetettek napraforgót (+300-400 ezer hektár az előző évihez képest) és változatlanul 9,2 millió tonnás termésre számítanak. Oroszországban ezzel szemben 600 ezer hektárral kisebb területen, 7 millió hektáron termesztenek napraforgómagot, a kibocsátás pedig 8,4 millió tonnára csökkenhet (-1,1 millió). Az Európai Unióban az átlagon felüli repcepusztulás a kukorica és a napraforgómag vetésének kedvezett, főként Bulgáriában, Magyarországon és Romániában. Így az EU napraforgómag-kibocsátását 8,3 millió tonnára becsülik a 2012/2013. gazdasági évben, ami 100 ezer tonnával haladja meg a tavalyi termést. Franciaország 1,87 millió (-1 százalék), Bulgária 1,44 millió (+4 százalék), Magyarország 1,44 millió (+6 százalék), Románia 1,73 millió (+5 százalék) és Spanyolország 970 ezer (-11 százalék) tonna magot takaríthat be az idén.

Ukrajna és Oroszország megnövekedett kínálatának köszönhetően az elemzők a világ napraforgóolaj-kivitelét a 2011/2012. (október-szeptember) évi szezonzban 6,6 millió tonnára valószínűsítik, ez 1,7 millió tonnával több, mint egy évvel korábban. Ukrajna olajexportját 3,15 millió tonnára (+500 ezer), Oroszországot pedig 1,2 millió tonnára (+1 millió) becsülik. A napraforgóolaj iránti keresletet a szűkös szójaolaj-készletek és a versenyképes árak fokozzák, így India 1,15 millió tonnás, az EU 950 ezer tonnás és Egyiptom 740 ezer tonnás behozatalával a 2011/2012. gazdasági év legnagyobb importőrévé válhatnak. A napraforgóolaj globális kibocsátását a 2012/2013. évi szezonzban változatlanul 14,8 millió tonnára teszik, ugyanakkor a kiszállítás nagy valószínűséggel nem éri el a tavalyi mennyiséget, ugyanis

Oroszországban és Ukrajnában a csökkenő terméskilátások mellett a feldolgozás növekedésére számítanak.

Az EU-ból származó napraforgómag spot ára (*CIF Amsterdam*) 600 USD/tonna fölötti árszintről június közepén 565 dollárra esett, majd a hónap végére 576 dollárra növekedett. Az EU-ból érkező napraforgóolaj kikötői ára (*fob N. W. Eur. ports*) is csökkent, júniusban már 1200 USD/tonna alatt kereskedtek vele, ezzel szemben az Argentínából származó napraforgódara ára (37/38% *CIF Rott.*) emelkedett, meghaladva a 290 USD/tonnát.

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) áruszekciójában a napraforgómag front havi jegyzése június közepétől 118 ezerről 120 ezer forint/tonnára növekedett, az AKI PÁ-IR adatai szerint a termelői ár 119 ezerről 120 ezer forint fölé emelkedett.

Az *Oil World* legfrissebb előrejelzésében a világ 2012/2013. évi repcetermését a június eleji prognózishoz képest 61 millió tonnára (-200 ezer) korrigálta, ezen belül Kanada kibocsátását 15,6 millió tonnára (-200 ezer) csökkentette, ugyanis Kanadában a hideg és csapadékos időjárás akadályozta a vetési munkálatokat. A globális repcetermés még így is várhatóan 1,5 millió tonnával, a kanadai pedig 1,1 millióval haladhatja meg az előző évi kibocsátást.

A becslések szerint az EU-ban az elmúlt 6 év legalacsonyabb repcetermését, 18 millió tonnát takaríthatnak be a 2012/2013. gazdasági évben, ez csaknem 1,2 millió tonnával kevesebb, mint az előző évi szezonzban. A tavaszi fagykároknak és a száraz időjárásnak köszönhetően, a betakarítható terület a 2011/2012. gazdasági évihez képest várhatóan 700 ezer hektárral 6 millió hektárra csökken.

A feldolgozásra kerülő repcemag globális mennyisége a 2012/2013. évi szezonzban a legjobb esetben is csak stagnálhat a múlt évihez képest, de nagyobb a valószínűsége annak, hogy 200 ezer tonnával kevesebb lesz (58,2 millió tonna). A termés globális zárókészletét 5,3 millió tonnára becsülik, 200 ezer tonnával többre, mint egy évvel korábban.

A repcemag globális exportja a 2011/2012. (október-szeptember) kereskedelmi évben elérheti a 12,8 millió tonnát, így 2,1 millió tonnával felülmúlja az előző szezonz kiszállítását. Kanada 8,8 millió (+1,7 millió), Ausztrália 2,2 millió (+770 ezer) tonnára növelheti, míg Ukrajna 1,2 millió tonnára csökkentheti (-220 ezer) kivitelét. A legnagyobb importőr továbbra is az EU marad, 3,26 millió tonnás (+560 ezer) behozatalával, a második

helyet Kína foglalhatja el 2,4 millió tonnás (+1,3 millió) import-szükségletével.

Az elmúlt két hónap visszafogott kereskedését követően a párizsi árutőzsdén (*MATIF*) új erőre kapott a repce-mag árfolyama, a front havi jegyzés kitört a 465 euró/tonna sávból és június 26-án 486 euró/tonnára emelkedett. Hasonló mozgás figyelhető meg az új termésű (novemberi termin) mag áralakulásában is, amely ugyanekkor 478,5 euró/tonnára növekedett. Ennek oka, hogy az elmúlt időszakban az USA termőterületein uralkodó forró és száraz időjárás okozta aggodalmak a szó-

jabab árában komoly fellendülést okoztak, ami a repce-mag árváltozásában is tükröződik.

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a világpiacon kialakult hangulat kevésbé éreztette hatását. A repce-mag legközelebbi szállításra szóló jegyzése június közepétől 132 ezer forint/tonnára csökkent, majd június 27-re 134 ezer forint/tonnára nőtt. A fizikai piacokon szintén megfigyelhető a repce drágulása a 25. héten, a termelői ára 135 ezerről 137 ezer forint/tonnára emelkedett.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése

10. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

11. ábra: A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

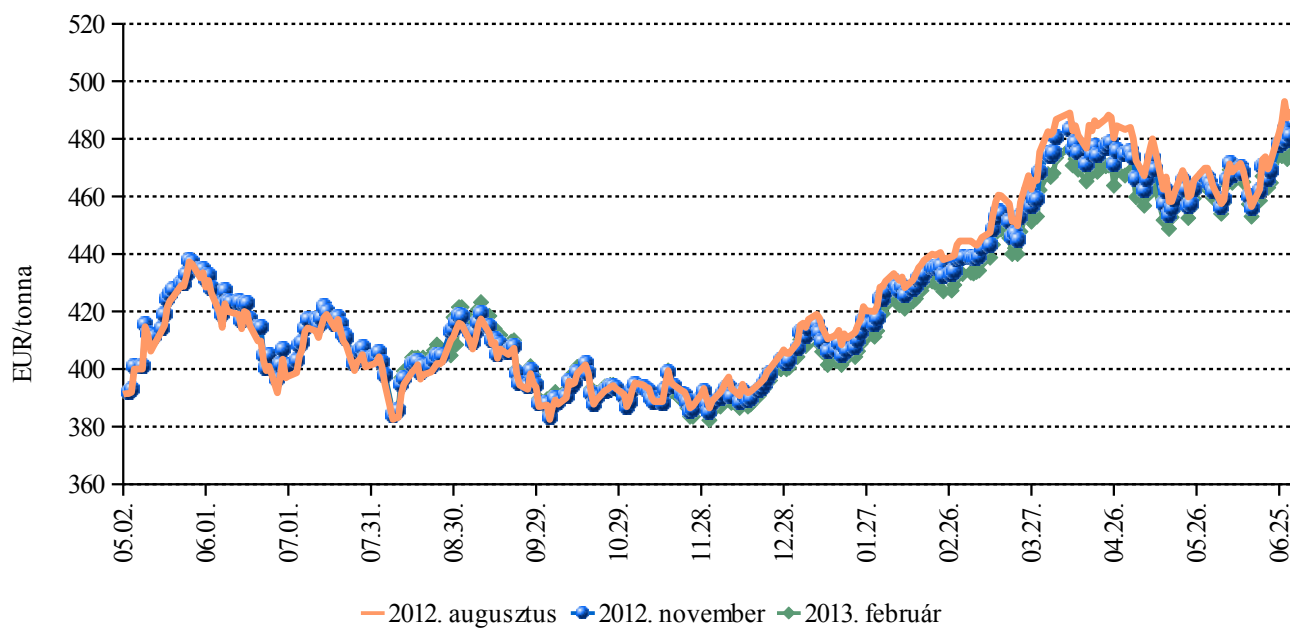
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

12. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

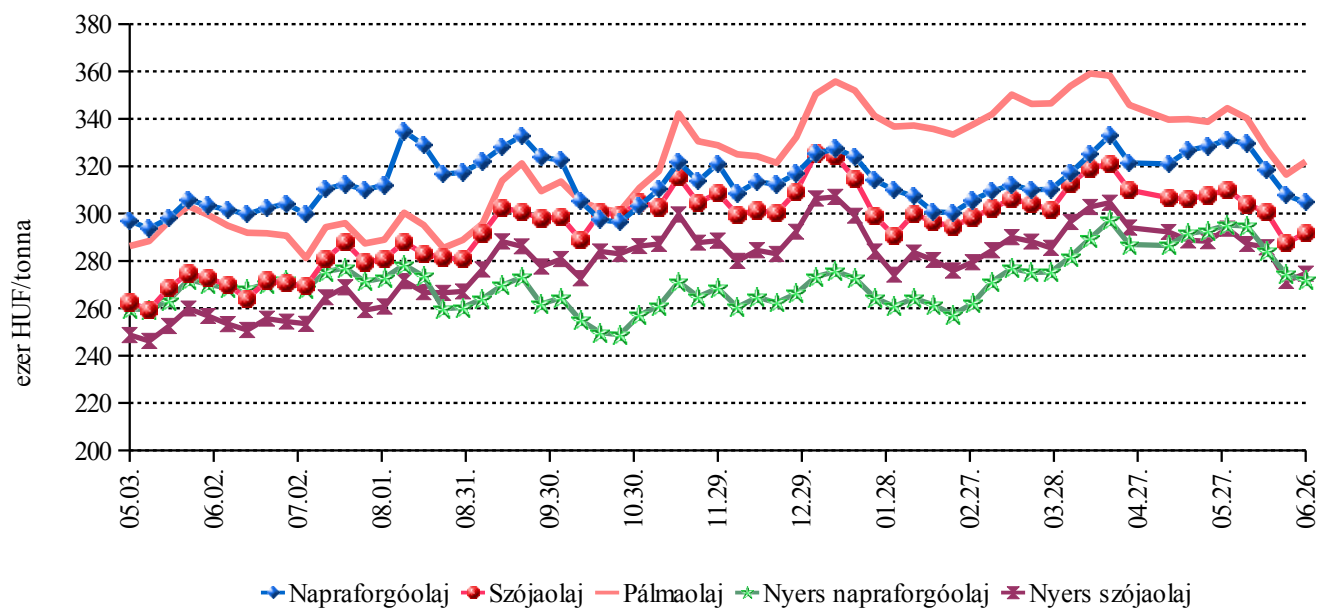
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

13. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

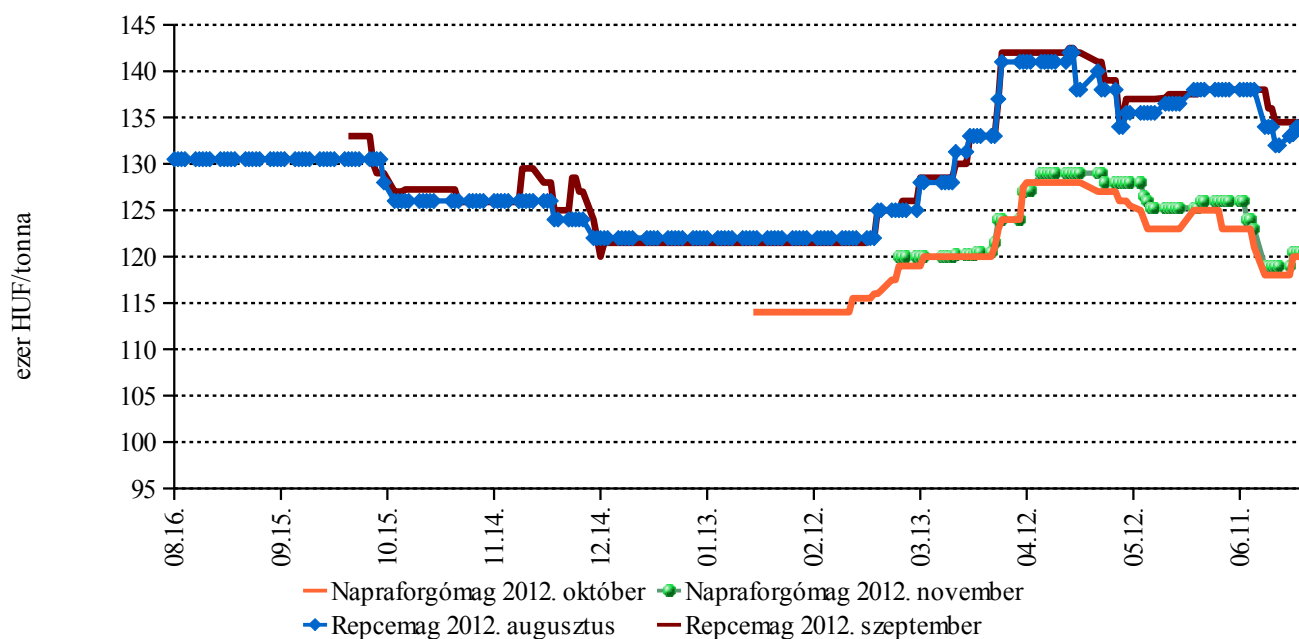
Forrás: MATIF

14. ábra: A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

15. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

8. táblázat: **A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozóinak értékesítési átlagára**

Megnevezés	Mértékegység	2011. június	2012. május	2012. június	2012. június / 2011. június százalék	2012. június / 2012. május százalék
Ipari napraforgómag	tonna	7 027	29 656	11 258	160	38
	HUF/tonna	119 683	122 573	120 025	100	98
Repcemag	tonna	15 571	17 867	7 651	49	43
	HUF/tonna	110 371	142 899	135 779	123	95
Nyers napraforgóolaj	tonna	204	1 028	807	394	78
	HUF/tonna	264 344	303 683	284 475	108	94
Napraforgódara	tonna	9 365	14 169	12 501	133	88
	HUF/tonna	52 771	42 965	42 512	81	99
Nyers repceolaj	tonna	1 723	5 639	-	-	-
	HUF/tonna	268 701	297 501	-	-	-
Repcedara	tonna	5 247	8 098	3 755	72	46
	HUF/tonna	54 343	59 120	61 291	113	104

Forrás: AKI PÁIR

9. táblázat: **A nyers növényolajok ára és jegyzése**

Termék	Időpont	EU	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
		Ártípus			
		FOB	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2012-06-12	-	284 330	-	-
	2012-06-19	275 892	274 415	-	283 236
	2012-06-26	-	271 790	-	-
Repcelaj	2012-06-12	-	-	-	-
	2012-06-19	274 513	-	-	-
	2012-06-26	-	-	-	-
Szójaolaj	2012-06-12	-	285 814	260 093	-
	2012-06-19	273 593	271 519	255 664	-
	2012-06-26	-	274 659	257 681	-

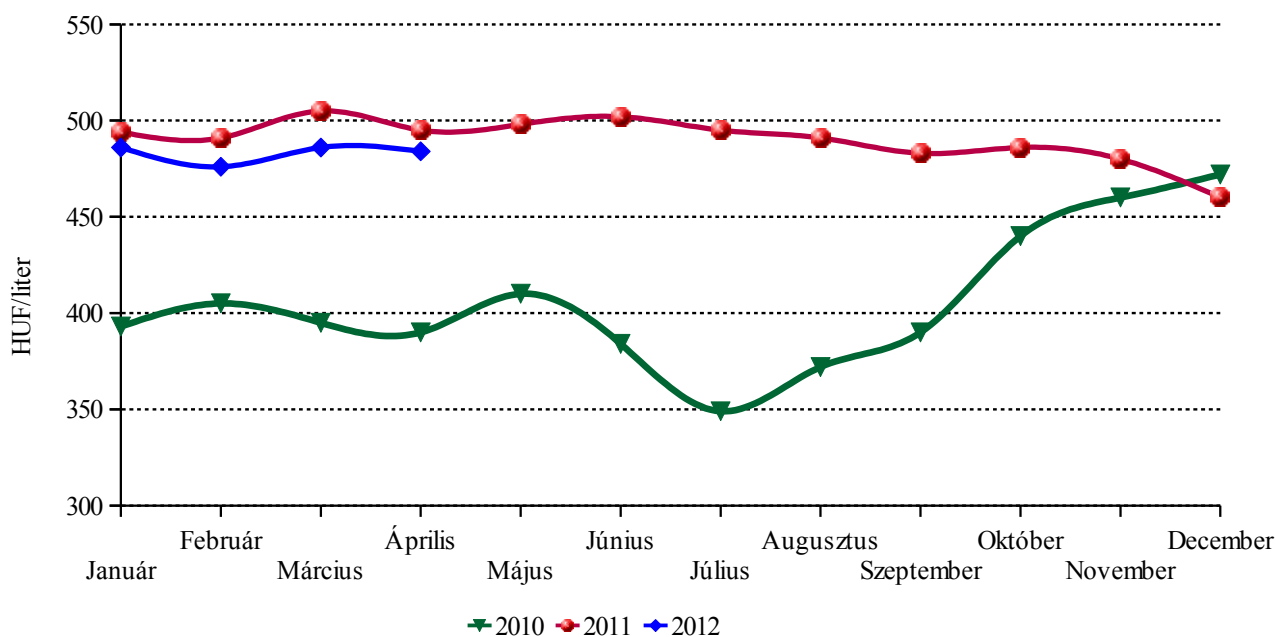
Forrás: AKI PÁIR, BLPW, Oil World

10. táblázat: Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

Termék	Időpont	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus			
		Heti tőzsdei átlagár	Hamburg CIF	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár
Napraforgómag	2012-06-12	-	-	-	-
	2012-06-19	-	132 428	114400	-
	2012-06-26	-	-	114740	-
Napraforgódara	2012-06-12	-	-	64 587	-
	2012-06-19	-	66 904	64 440	42 093
	2012-06-26	-	-	66 693	-
Repcemag	2012-06-12	139 270	-	133 628	-
	2012-06-19	136 918	138 866	130329	137 366
	2012-06-26	139 409	-	131951	-
Repcedara	2012-06-12	-	-	74 980	-
	2012-06-19	-	70 582	73 129	-
	2012-06-26	-	-	75 298	-

Forrás: AKI PÁIR, BLPW, MATIF, Oil World

16. ábra: A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

CUKORPIACI JELENTÉS

A londoni árutőzsdén a fehércukor front havi jegyzése 11 százalékkal 610 USD/tonnára, a New York-i árutőzsdén a nyerscukoré 12 százalékkal 480 USD/tonnára nőtt június végére az előző hónap átlagához képest (1-4. ábra). Az árak növekedését egyrészt az okozta, hogy Braziliában az esős időjárás hátráltatta a betakarítási munkákat, másrészt a dollár is gyengült a többi valutával szemben. A *Kingsman* tanácsadó cég a cukor világpiacon csökkenését valószínűsíti a következő hónapokban.

Az Amerikai Egyesült Államok agrárminisztériuma (*USDA*) 2012 májusában publikált jelentése szerint a globális cukortermelés 10,7 millió tonnával haladhatja meg a fogyasztást a 2012/2013. gazdasági évben. Ez a harmadik olyan gazdasági év lehet, amikor többlet várható a cukorpiacon (5. ábra). A tanácsadók közül a többletre vonatkozóan a *Kingsman* előrejelzése a legmagasabb, 9,3 millió tonna, a Nemzetközi Cukorszervezet (*ISO*) szerint 4, a *Rabobank* alapján 4,6, a *Morgan Stanley* várakozásai szerint viszont 7,8 millió tonna lehet a többlet. Az *USDA* cukormérlege alapján a világ termelése és az összes forrás egyaránt 2 százalékkal, 174,5 millió, illetve 255,2 millió tonnára nőhet a következő gazdasági évben (6. ábra). A kibocsátás bővülését jelzik Braziliában, Indiában, Kínában és Thaiföldön, ugyanakkor csökkenést valószínűsítene Európában. Brazília exportja várhatóan 2,4 százalékkal 25,3 millió tonnára nő, míg az Európai Unióé 40 százalékkal 1,5 millió tonnára csökken a 2012/2013. gazdasági évben (7. ábra).

Thaiföld, a világ második legjelentősebb cukorexportőre növeli a fehércukor előállítását a nyerscukorral szemben. Ez a fehércukor kedvezőbb árának köszönhető, amit a megnövekedett közel-keleti és észak-afrikai kereslet, valamint az esőzések miatt a Braziliában lassuló cukornád-betakarítás váltott ki. A Thai Cukormalmok Egyesülete (*TSMC*) szerint Thaiföld cukorkibocsátása rekord szintet, 10,8 millió tonnát érhet el 2012/2013-ban.

Az Ausztrál Agrárgazdasági és Erőforrás-gazdálkodási Tudományok Hivatala (*ABARES*) előrejelzése sze-

rint Ausztrália cukortermelése 18 százalékkal 4,4 millió tonnára, cukorexportja 12 százalékkal 3,35 millió tonnára nőhet a 2012/2013. gazdasági évben az előzőhöz viszonyítva.

Mexikó a folyó gazdasági évinél 9 százalékkal több, 5,5 millió tonna cukrot termelhet a 2012/2013. gazdasági évben. Az ország ebből a mennyiségből várhatóan 800-900 ezer tonnát szállít az Egyesült Államokba.

India egyik cukortermelő állama, *Uttar Pradesh* a folyó gazdasági évi 7,5 millió tonnás cukorkibocsátást 50 százalékkal, 10,5 millió tonnára kívánja emelni 2017-ig. Az ország cukortermelésének jelenleg 26 százalékát adja ez a régió.

Indonézia cukortermelése 6 százalékkal 2,43 millió tonnára nőhet a következő gazdasági évben.

Az *USDA* becslése alapján Európa cukortermelése 7 százalékkal 25,1 millió tonnára eshet vissza a 2012/2013. évi szezonban. Az európai kibocsátás 9 százalékát Ukrajna, 20 százalékát Oroszország, míg 63 százalékát az EU adhatja.

Az *USDA* 2012. májusi cukormérlege szerint az EU termelése stagnáló fogyasztás mellett 10 százalékkal 15,8 millió tonnára, az összes forrás 4 százalékkal 21,6 millió tonnára csökkenhet a 2012/2013. gazdasági évben az előzőhöz képest (8. ábra).

Európa második legnagyobb cukortermelő vállalatcsoportja, a *Nordzucker* a magas európai cukorárak miatt több mint a kétszeresére növelte a nettó profitját a 2011/2012. gazdasági évben. A cég a profit további növekedését tervezi a 2012/2013. évi szezonban is.

Az *Agrana* csoport, melynek tagja a Magyar Cukor Zrt. is, 19 százalékkal növelte a jövedelmét a folyó gazdasági évben az előzőhöz képest.

Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára tovább csökkent, 298 forint/kg volt 2012 májusában (9. ábra). Ez 2 százalékkal alacsonyabb, mint az áprilisi ár. A fogyasztói árfigyelésben szereplő országok közül Csehországban nőtt, ugyanakkor Szlovákiában csökkent, Szlovéniában pedig nem változott a cukor ára (10-11. ábra).

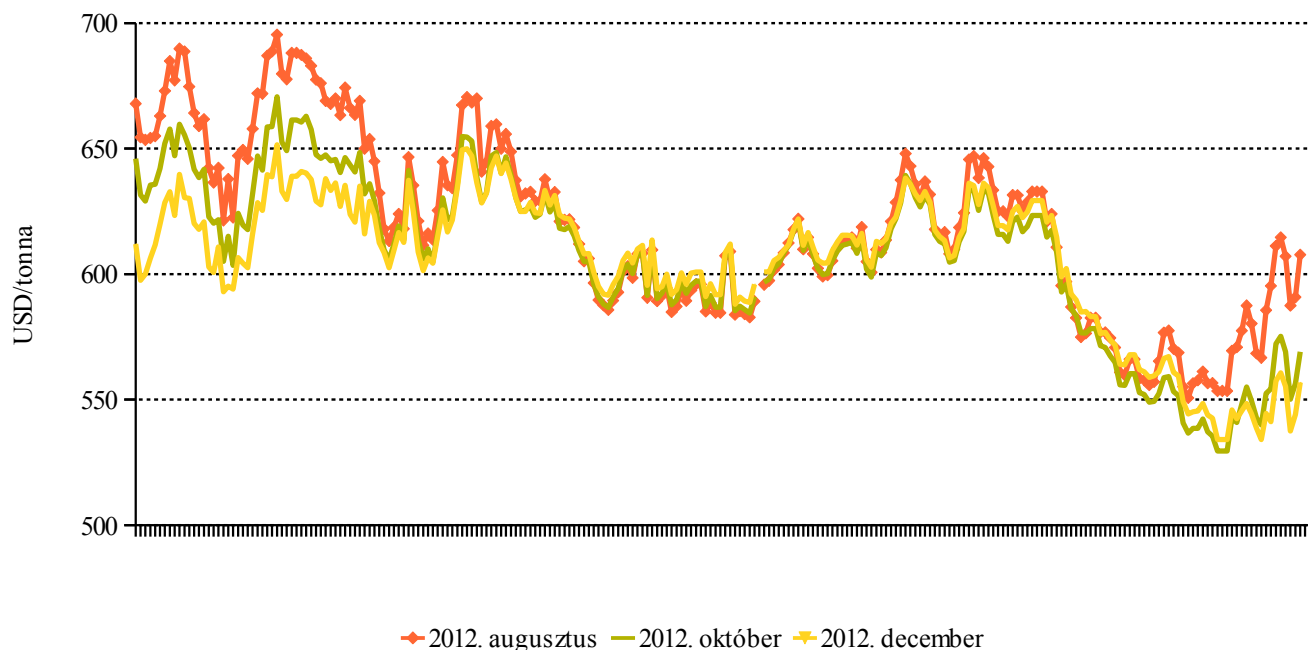
Agrárpolitikai Hírek

- A pakisztáni kormány 2012 júniusában elvetette a cukor értékesítési adójának 8,5 százalékról 16 százalékra történő emelését.
- A Brit Cukor 26,51 GBP/tonnában határozta meg a kvótacukor előállítására felvásárolt cukorrépa, vala-

mint 25,51 GBP/tonnában az ipari felhasználási célú cukorrépa felvásárlási árát.

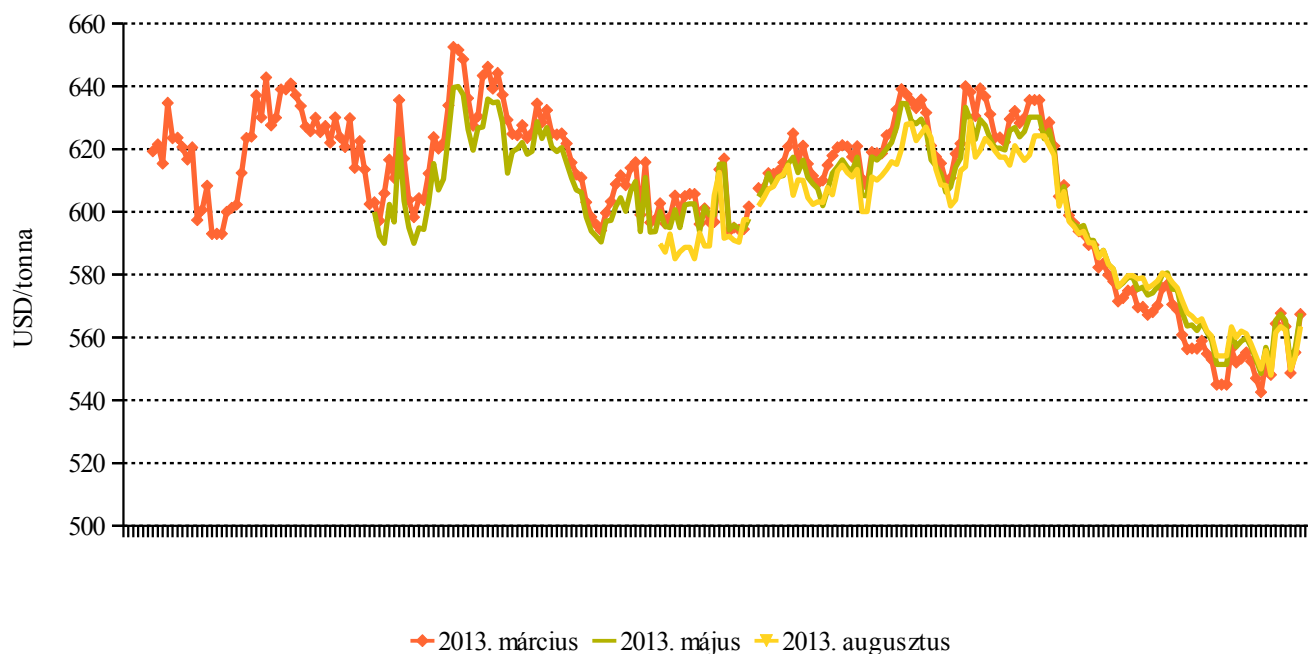
- Az Európai Bizottság 526/2012/EU végrehajtási rendelete szerint 2012. június 21-től a nyers répacukor irányadó ára 48,62 euró/100 kg-ra, a fehércukoré 39,66 euró/100 kg-ra nőtt.

17. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.

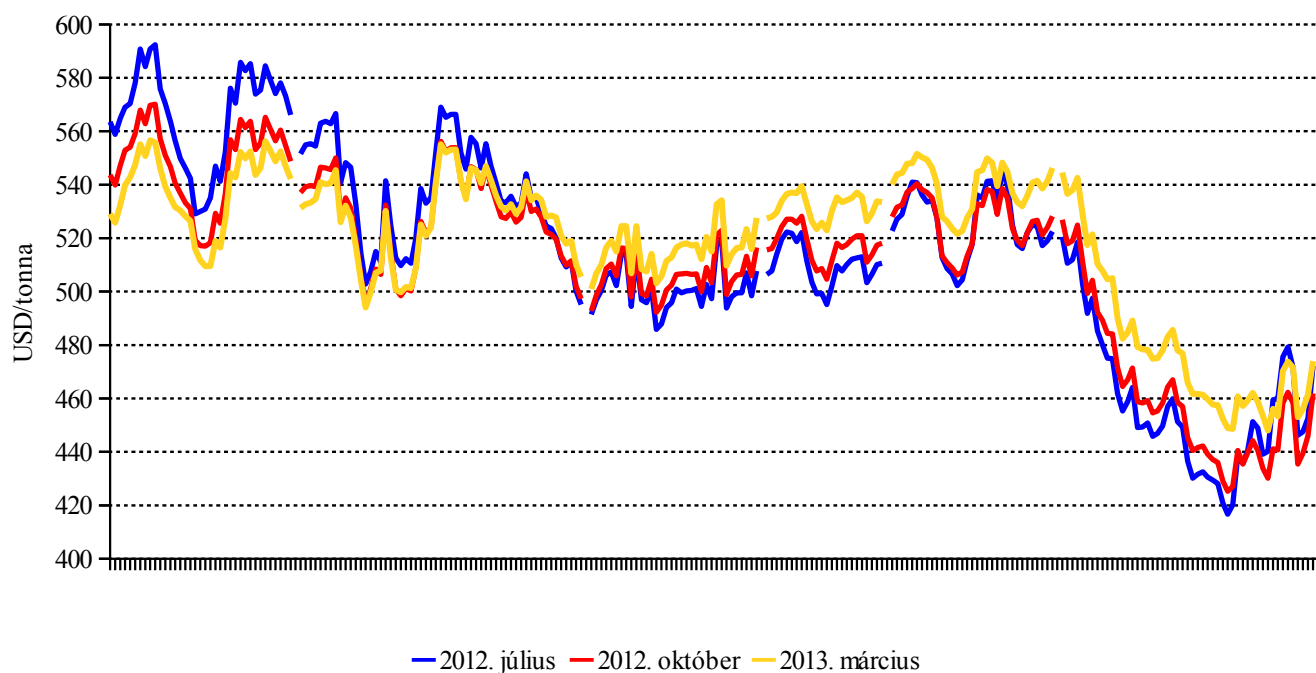
Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

18. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.

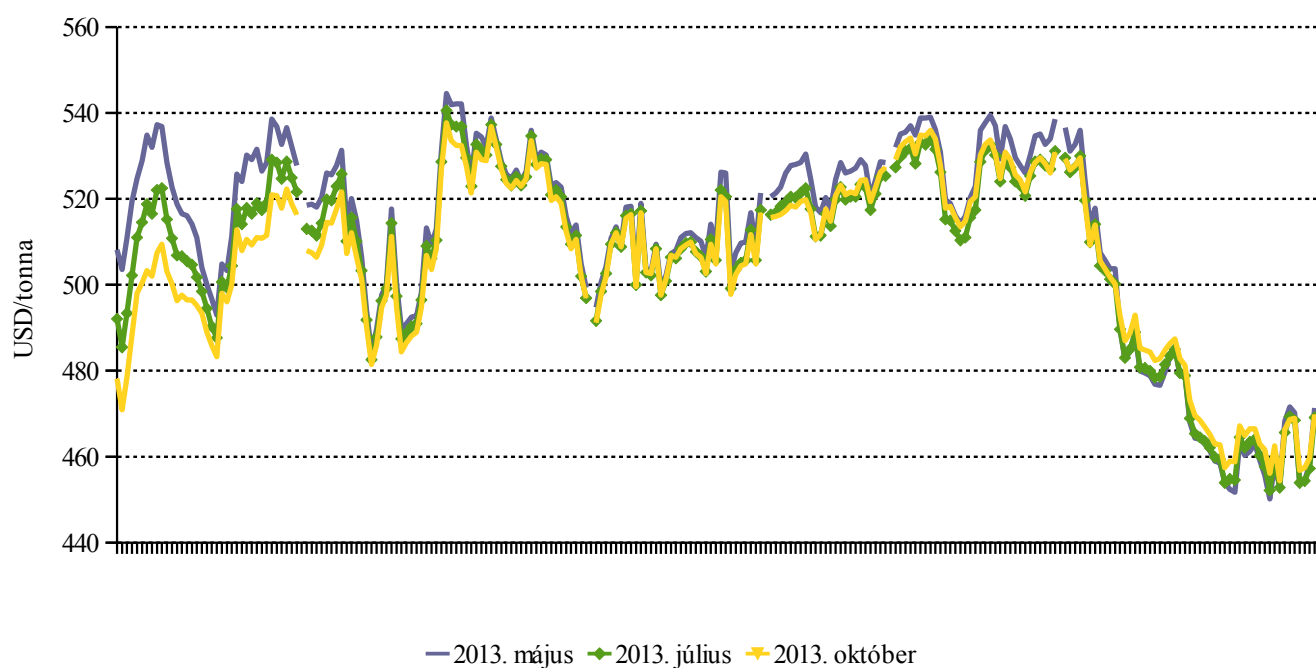
Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

19. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

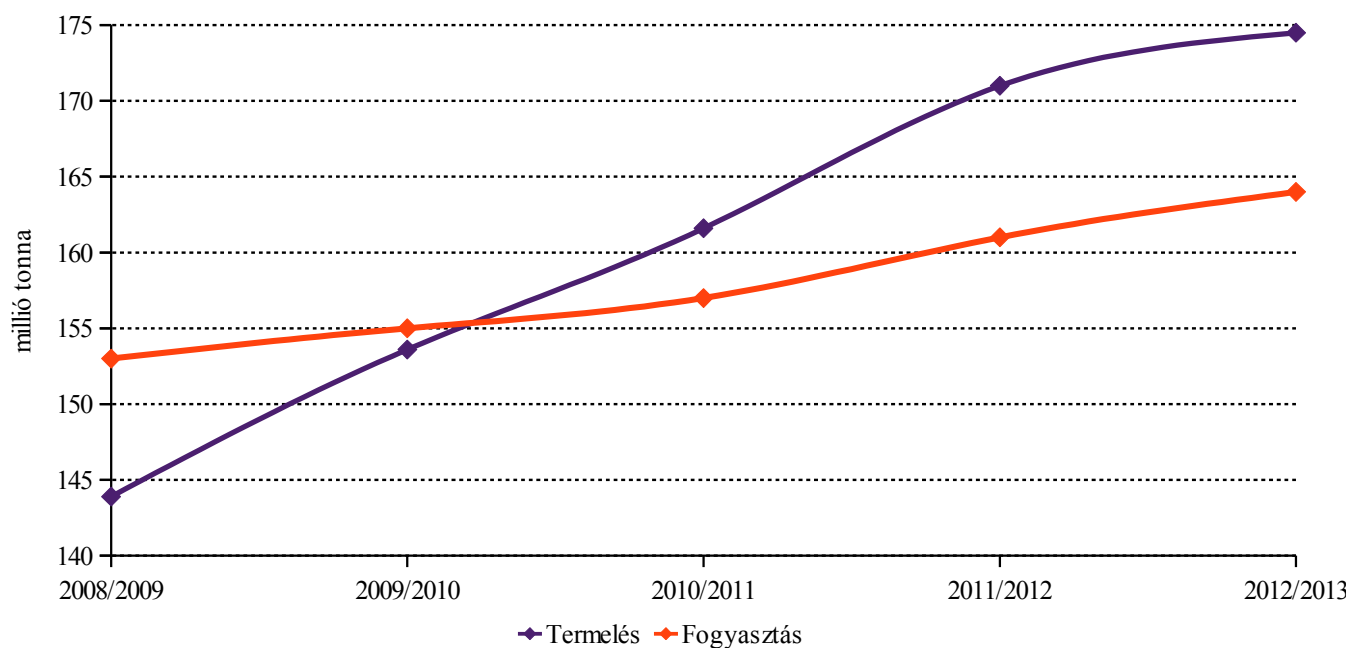
Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

20. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

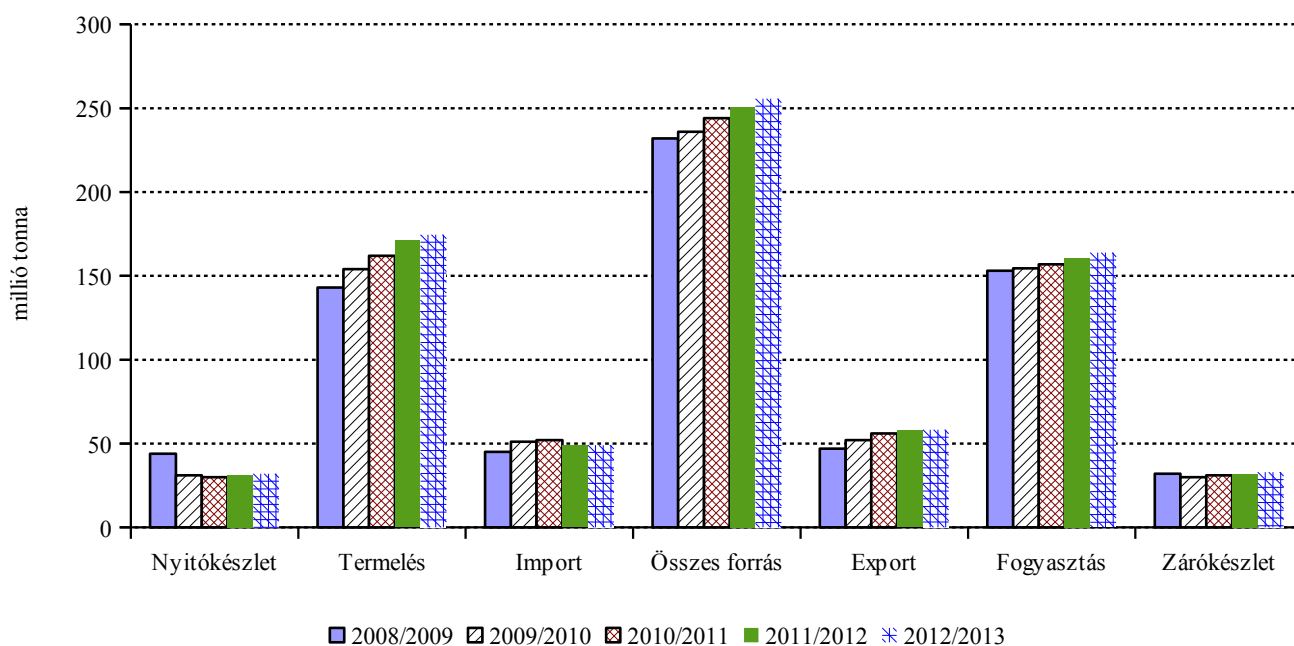
Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

21. ábra: A globális cukortermelés és fogyasztás

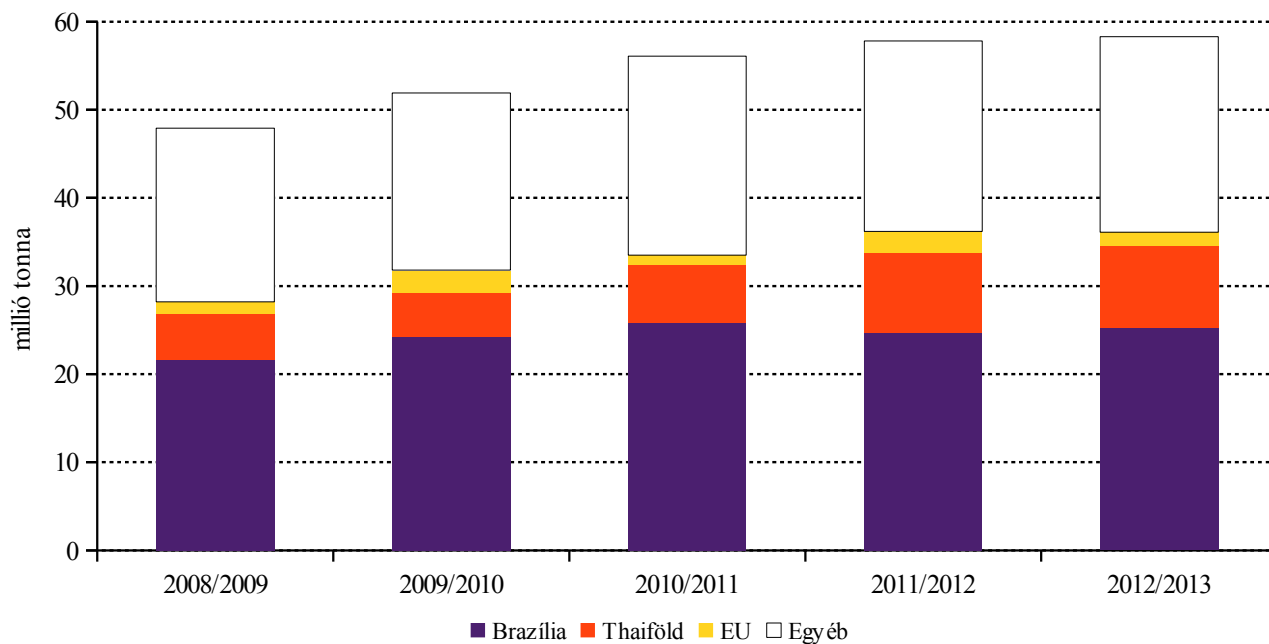
Forrás: USDA

22. ábra: A globális cukormérleg

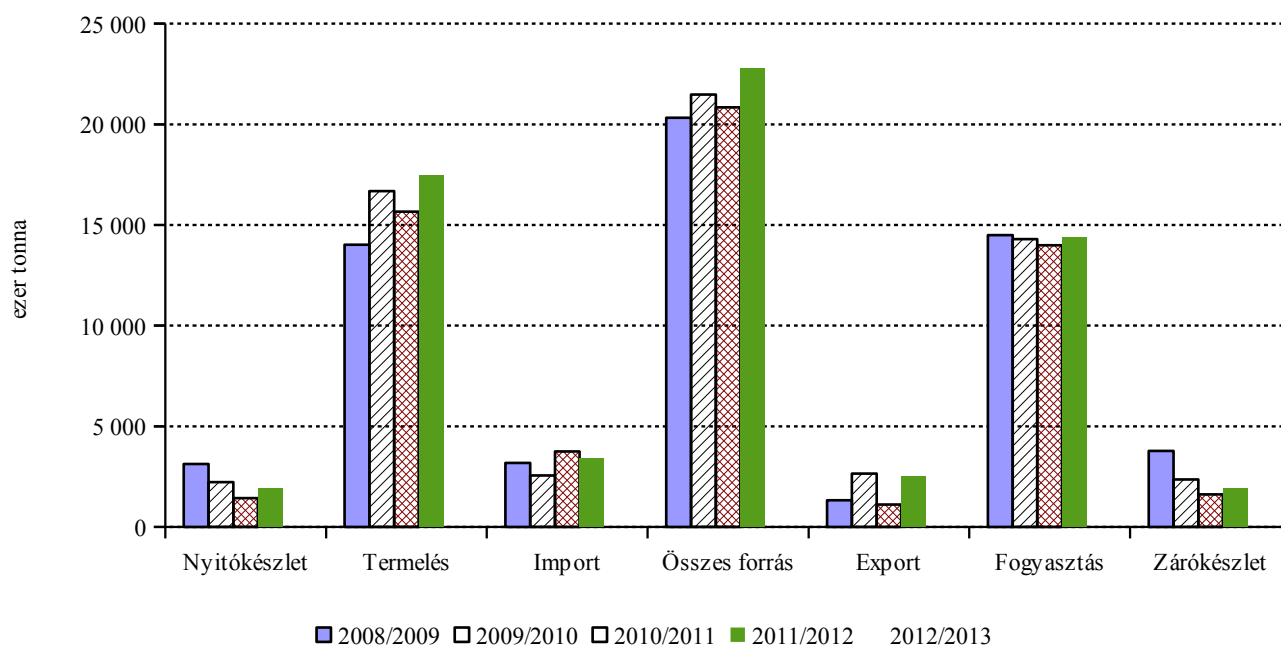
Forrás: USDA

23. ábra: A globális cukorexport alakulása a főbb világpiaci szereplőknél

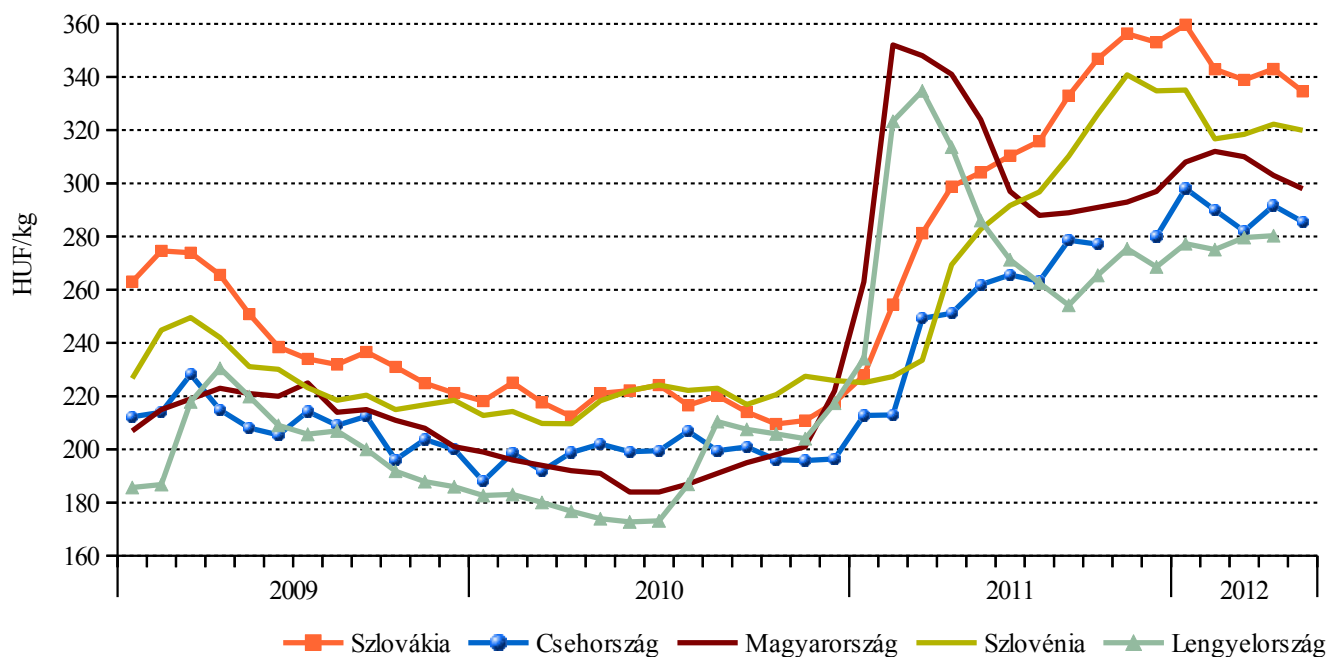
Forrás: USDA

24. ábra: Az EU cukormérlege

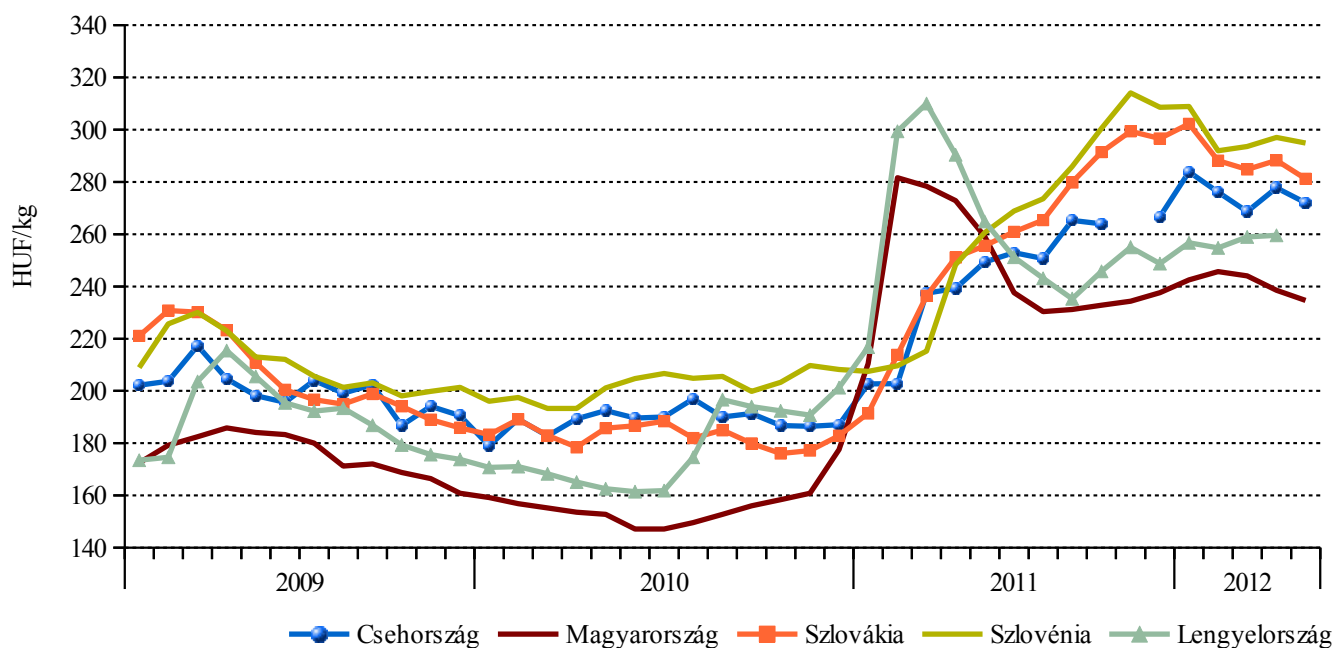
Forrás: USDA

25. ábra: A kristálycukor fogyasztói ára néhány országban

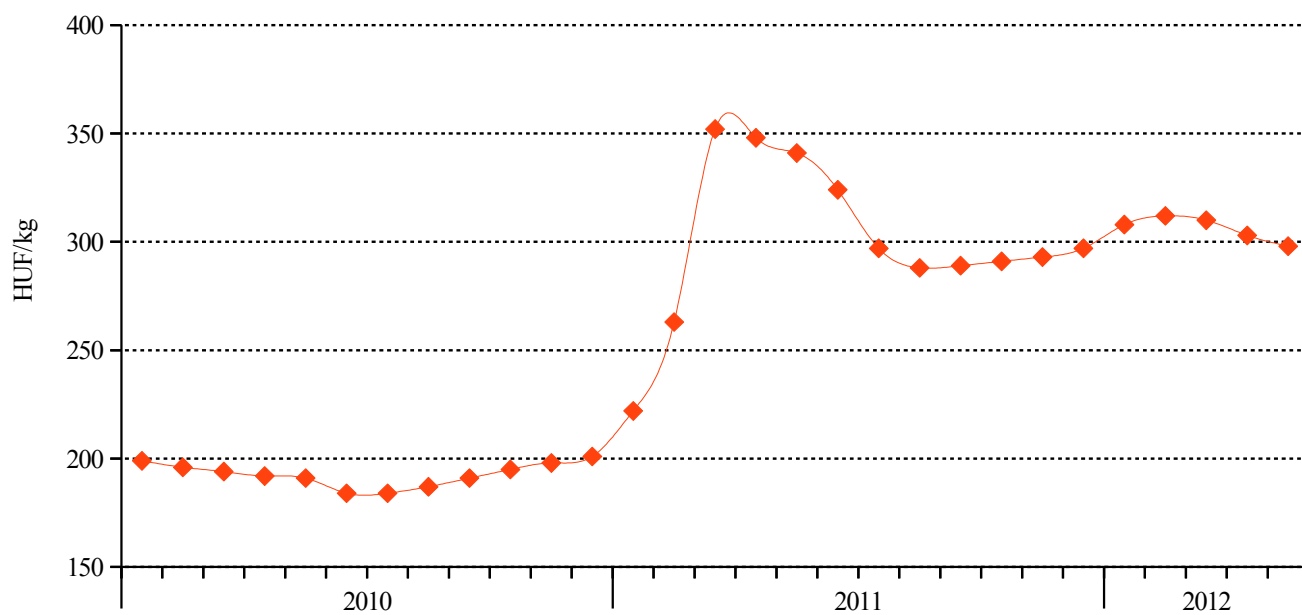
Forrás: KSH, CZSO, SUSR, ČSÚ, GUS

26. ábra: A kristálycukor áfa nélküli fogyasztói ára néhány országban

Forrás: KSH, CZSO, SUSR, ČSÚ, GUS

27. ábra: A kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon

Forrás: KSH

